

การศึกษาผลของการให้ความรู้ เรื่องการดูแลรักษาสุขภาพด้วยตนเองแก่ผู้สูงอายุ โดยใช้การ์ตูน

นางสาววราภรณ์ แสงสว่าง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการศึกษาออกโรงเรียน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-584-869-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 16452839

A STUDY OF THE RESULT OF EDUCATING THE ELDERLY IN SELF-
HEALTH CARE BY USING CARTOONS

Miss Waraporn Saengsawang

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
For the Degree of Master of Education
Department of Non-Formal Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1995

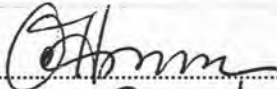
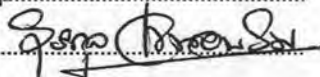
ISBN 974-584-869-7

วราภรณ์ แสงสว่าง : การศึกษาผลของการให้ความรู้ เรื่องการดูแลรักษาสุขภาพด้วยตนเองแก่ผู้สูงอายุ โดยใช้การ์ตูน (A STUDY OF THE RESULT OF EDUCATING THE ELDERLY IN SELF-HEALTH CARE BY USING CARTOONS) อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.สุรกุล เจนอบรม, 158 หน้า. ISBN 974-584-869-7

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการให้ความรู้ เรื่องการดูแลรักษาสุขภาพด้วยตนเองแก่ผู้สูงอายุโดยใช้การ์ตูน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยได้แก่ ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60-70 ปี ในศูนย์บริการทางสังคมผู้สูงอายุคนแดง กองสวัสดิการสงเคราะห์ กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ การ์ตูนเรื่องการดูแลรักษาสุขภาพด้วยตนเองของผู้สูงอายุ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางความรู้ และแบบสอบถามความคิดเห็น ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการทดสอบก่อนและหลังการดำเนินการวิจัย ผลการวิจัยพบว่าผู้สูงอายุมีผลสัมฤทธิ์ทางความรู้หลังการทดสอบสูงกว่าก่อนการทดสอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา การศึกษานอกโรงเรียน
สาขาวิชา การศึกษานอกระบบโรงเรียน
ปีการศึกษา 2537

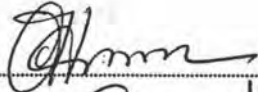
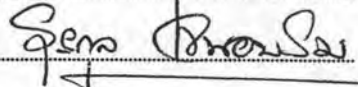
ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

##C442620 : MAJOR NON-FORMAL EDUCATION
KEY WORD: ELDERLY / SELF-HEALTH CARE / CARTOONS.

WARAPORN SAENGSAWANG : A STUDY OF THE RESULT OF EDUCATING THE
ELDERLY IN SELF-HEALTH CARE BY USING CARTOONS. THESIS ADVISOR :
ASSOCIATE PROF. DR. SURAKUL JANOBROM, Ed.D. 158 pp.
ISBN 974-584-869-7

The aim of this research was to study the result of educating the elderly in self-health care by using cartoons. The sample of the study were selected by random assignment method which consists of thirty elderly whose ages at about 60 to 70 years old from Dindaeng Elderly Social Service Center, Welfare Assistant Division, Department of Public Welfare, Ministry of Labour and Social Welfare. The research instruments were using cartoons entitled "self-health care of the elderly", the knowledge achievement test and the opinion questionnaire. Data were collected prior to and at the end of the study. The major finding was found that the elderly were demonstrated their knowledge achievement in the post-test mean score that higher than the pre-test at .05 level of significance.

ภาควิชา..... การศึกษานอกโรงเรียน
สาขาวิชา..... การศึกษานอกระบบโรงเรียน
ปีการศึกษา..... 2537

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาและความร่วมมือจากบุคคลหลายท่านด้วยกัน ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ และขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สุรกุล เจนอบรม อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้ให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวาณิช ที่ได้ให้คำปรึกษาและข้อแนะนำเกี่ยวกับสถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้ให้แนวคิด ข้อแนะนำ ตรวจสอบและแก้ไข ปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ เจ้าหน้าที่ และผู้สูงอายุ ศูนย์บริการทางสังคมผู้สูงอายุดินแดง กองสวัสดิการสงเคราะห์ กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม และกลุ่มผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอกราบขอบพระคุณพ่อ-แม่ พี่ และน้องๆ ทุกคน ที่เป็นกำลังใจตลอดการศึกษา

ขอขอบคุณเพื่อนๆ ทุกคน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือต่างๆ

และท้ายสุด ขอขอบคุณอาจารย์อานันท์ นาคคง เพื่อนที่ดีที่สุดที่ให้กำลังใจและความช่วยเหลือตลอดมา

วรารณณ์ แสงสว่าง

สารบัญ

		หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย		ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ		จ
กิตติกรรมประกาศ		ฉ
สารบัญตาราง		ช
สารบัญภาพ		ฉ
บทที่		
1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	10
	สมมติฐานของการวิจัย	10
	ขอบเขตของการวิจัย	11
	ข้อจำกัดของการวิจัย	12
	คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	12
	ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย	13
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
	ผู้สูงอายุ	15
	- แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับความสูงอายุ	15
	- ความหมายของผู้สูงอายุ	16
	- กระบวนการของการสูงอายุ	16
	- ทฤษฎีการสูงอายุ	18
	- การเปลี่ยนแปลงในวัยสูงอายุ	20
	- ความต้องการของผู้สูงอายุ	24
	- ความต้องการด้านสุขภาพอนามัยของผู้สูงอายุ	26
	- หลักทั่วไปของการดูแลรักษาสุขภาพ	27
	- แนวทางในการดูแลรักษาสุขภาพด้วยตนเองของผู้สูงอายุ	28

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การ์ตูน.	44
- ความหมายของการ์ตูน.	44
- การ์ตูนกับสังคมไทย.	45
- ประเภทของการ์ตูน.	46
- รูปแบบของการ์ตูน.	48
- คุณลักษณะของการ์ตูน.	49
- คุณประโยชน์และบทบาทของการ์ตูนในสังคมปัจจุบัน	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.	52
- งานวิจัยที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุ.	53
- งานวิจัยที่เกี่ยวกับการ์ตูน.	55
3 วิธีดำเนินการวิจัย.	60
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.	60
เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.	61
การหาความตรงของเนื้อหา.	65
การหาค่าความเที่ยง.	68
การเก็บรวบรวมข้อมูล.	68
การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล.	69
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.	71
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.	88
รายการอ้างอิง.	96
ภาคผนวก.	102

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ก	รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ 103
ภาคผนวก ข	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 104
ภาคผนวก ค	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 150
ภาคผนวก ง	ศูนย์บริการทางสังคมผู้สูงอายุดินแดง กองสวัสดิการสงเคราะห์ กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม. . . . 154
ประวัติผู้เขียน.	158

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนและค่าร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพทางการสมรส สภาพความเป็นอยู่ อาชีพ รายได้ และศาสนา. 72
2	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางความรู้ของผู้สูงอายุก่อนและหลังการทดลอง. 75
3	เปรียบเทียบค่าร้อยละของผลสัมฤทธิ์ทางความรู้ของผู้สูงอายุก่อนและหลังการทดสอบเป็นรายข้อ. 76
4	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลสัมฤทธิ์ทางความรู้ของผู้สูงอายุก่อนและหลังการทดสอบเป็นรายข้อ. 80
5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นของผู้สูงอายุที่มีต่อการดำเนินงานการดูแลสุขภาพด้วยตนเองของผู้สูงอายุ. 85

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1	กรอบความคิดในการวิจัย.	59
---	-----------------------------	----